

יאיר ניצני מרים גבה

רחוב הנשמות הטהורות

גם לי לקח רגע לעכל את זה: אחד הרחובות היפים והמרכזיים ביישוב מכמנים נקרא על שם להקת תיסלם

צילום: בלה כץ, איור: טל לזר

השבוע בישרה לי בפייסבוק תושבת היישוב מכמנים, שנמצא ליד כרמיאל, שהמועצה המקומית החליטה לקרוא לאחד הרחובות ביישוב בשם "להקת תיסלם". הגברת בלה הצדיקה לא הסתפקה במידע, וגם שלחה לי תמונה של שלט הרחוב.

התגובה הטבעית שלי היתה לברוק שאין בחדר מצלמה נסתרת או ריח של סיגר, שיסגיר את יגאל שילון. אבל בחינה מדוקדקת של הדברים הבהירה שמדובר בעניין אמיתי לגמרי. אני מודה שהתמונה מילאה אותי בגאווה, ומייד שיתפתי במידע את חברי ללהקה, שהודיעו כל אחד בדרך שזו העת לפרוש. אחרי שכבר היינו להקת השנה, זכינו בשיר השנה ואף הוענק לנו תו חביבי הנוער לשנת 1981 – רחוב על שמנו הוא בהחלט פסגת השאיפות, אם לא מביאים בחשבון את פרס ישראל ופרס נובל לפיזיקה.

חיפשתי מייד את הרחוב בווייז ובגוגל מפות, כדי לדעת היכן הוא ממוקם וכמה זמן ייקח לי להגיע לשם, אבל גיליתי שניאלץ להסתפק בנוכחות באפליקציות כמו אפל מיוזיק וספוטיפיי, כי באפליקציות המפות עדיין לא עודכנו על שינוי שמו של הרחוב.

רחוב הוא סמל לכך שהשארית איזשהו חותם בעיר-לם. לא במקרה רחובות קרויים על שם מנהיגים, ממצאים והוגי דעות – ובזכות ראש עיריית אור יהודה לשעבר, שהגה את רחוב "באלי" – גם על שם מאהבות של ראשי ערים (אבל זה מקרה חריג שאינו מעיד על הכלל או מפחית מחשיבות האירוע). אלא אם כן אגלה שאחד מחברי הלהקה היה המאהב של מישהי מהוועד של מכמנים.

ההחלטה לקבוע את שמנו על שלט של רחוב לא נעשה תה בתיאום איתנו. לא הוזמנו להנחת אבן הפינה, לגזירת סרט או לכל טקס אחר (כדי להתאים אותו לאופי הלהקה, אני ממליץ על טקס שבירת גיטרה). אבל אני שומר על אופטימיות ומאמין בסתר ליבי שלא ירחק היום ונקבל הזמנה לטקס צנוע, שאליו נגיע עם המשפחות ועם צוות של גיא פינס.

בתמונת השלט הבחנתי שהרחוב שלנו גובל ברחוב "זמר עברי". נכון שבאופן רשמי גם אנחנו נכללים בהגדרה של זמר עברי, אבל אני מודה שבסתר ליבי קיוויתי שהרחוב השכן יהיה מזוהה יותר עם רוק ישראלי ופחות עם שירה בציבור. למשל – רחוב פורטיס, רחוב ברי סחרוף, רחוב אהוד בנאי (ייתכן שבעתיד ייקמו עיר חדשה, "קריית בנאי", שבה כל הרחובות ייקראו על שם בני המשפחה המפורסמים) או רחוב מוניקה סקס, אם כי עשוי להיות קצת מביך להגיד למישהו ששואל אותך איך מגיעים לאנשהו "תכנס במוניקה סקס".

כמובן, לא תמיד קיימת התאמה בין הלוקיישן לבין הדמות שעל שמה הוא נקרא. דוד בן-גוריון לא ממש מזוהה עם טיסות לחו"ל וקניות בדייט פרי; לביאליק, שעל שמו נקרא בית הספר החשוב לילדי עובדים זרים, לא היתה זיקה מיוחדת לפיליפינים או לאריתריאים; ואם הרצל היה באמת מחובר לרחוב הפקוק שנקרא על שמו בתל אביב, הוא היה מעדכן את המשפט המפורסם "לאם תרצו למצוא חניה – זו אגדה".

כמו כל כפוי טובה שלא יודע להגיד תודה ולהסתפק כמה שיש לו, אני כבר חושב על הצעד הבא ועל כיבושים נוספים מחוץ למכמנים. הרי יש עוד ערים מכובדות בייש-ראל, וגם שם אפשר וראוי לקרוא רחובות על שם הלהקה. הבעיה היא שכדי שיקראו על שמך רחוב בלב העיר, זה צריך לבוא על חשבון מישהו אחר.

לכן עדיף למצוא רחובות שהשם שלהם לא נהנה מלובי

שכבר זיכה אותנו ברחוב ולכל אלה שעדיין לא שורת הטבות, בתמורה לכך שיסכימו לפאר את שמנו בווייז. נשמח להופיע אצלכם בחינם ביום העצמאות, ובנוסף, נשמח להדריך בעיר שלכם סיורים בסגנון "תנו לי תנו לי לאכול – מסע קולינרי בסמטאות הילדות של תיסלם", גם אם מעולם לא היינו ביישוב שלכם.

אני מאמין שלמי שנושא בעול הכבד של קריאת רחוב על שמו מגיעות גם כמה פריבילגיות. למשל, ארנונה מופחתת וחניה חינם. הרי אף אחד לא מצפה שאני אבזבז חצי יום על חיפוש חניה ברחוב שנקרא על שמי. הייתי שוקל גם להפוך את רחוב תיסלם לרחוב אגרה, שההכנסות ממנה יתחלקו בין הרשות המקומית לחברי הלהקה.

חשוב לזכור שלרחוב על שמך עלולים להיות גם היבטים פחות סימפטיים. למשל, אתה לא רוצה שהרחוב שלך יהיה מוקד לעומסי תנועה, ושארזחים ידווחו בכעס לגלגלצ"ש"התנועה בלהקת תיסלם לא זורמת", ש"עמוס ברייכל" או ש"אני תקוע בשושנה דמארי".

עדיף שזה יהיה רחוב דו-סטרי ולא רחוב ללא מוצא, שיהפוך לבילה למתחם פשע בנוסח חוף תל ברון. חשוב שהרחוב ישמור על ערכו הנדל"ני, שהמועצה לא תקבע ארנונה גבוהה מדי, שלא יחנו בו בחצי רכב על המדרכה, ושהתושבים יקפידו שלא ידלוף מהרכבים שמן ויעשה כתמים על הכביש. את זה תשמרו לרחוב בניזין. ●

yairn@israelhayom.co.il

חזק מדי. המועמדים הראשונים הם רחובות שלא קרויים על שם אדם ספציפי – נגיד, רחוב הירקון, קיבוץ גלויות, רחוב המסגר (לא נראה לי שאיגוד המסגרים ייצא למל"חמה) או דרך השלום (לא נראה לי שמישהו יתנגד, חוץ מהמעריצים של פאר טסי).

אם בתחום הרחובות המצב קצת צפוף, אני מוכן להתפשר גם על תחומי הנצחה אחרים – שדה תעופה, אצט"דיון, בית חולים, בית ספר או סתם רוכן פיס או שירותים כימיים. אפשר לנסות להתאים את השם לאופי המוסד – למשל, "גינת הצבים פורחים", אם כי כדאי להיזהר מצי"רופים כמו "בית הרדיו המוגן רדיו חזק" או "בית החולים מעשנים ביחד".

אני חושב שמזרקה עם פסל מברונזה במרכז עיר יכולה להתאים ללהקה. המים יוכלו להשפירץ מברז על המצח שלי, בתנאי שלא אצטרך לעמוד עירום בכיכר לצורך יצי"רת השבלונה לפסל. כדאי גם לשקול אי תנועה שייקרא "אי שיר המנגל" וישמש משפחות אמיתיות שיעשו על האש.

עם זאת, אסור לנוח על זרי הדפנה. כדאי לזכור שגם העובדה שקראו על שמך רחוב איננה תעודת ביטוח, ובכל רגע יכולים לנשל אותך מהשלט ולהעביר אותו לרודף כבוד אחר. אני בטוח שהתחרות קשה, וגם להקות אחרות ירצו רחובות על שמן.

כדי לחזק את מעמדנו בתחום ההנצחה, אני מציע למי